

**Επιμορφωτική Ημερίδα για τη Διδασκαλία των Ελληνικών (Φεβρουάριος - Απρίλιος 2016),
για Διευθυντές/Διευθύντριες (Δίκτυα Σχολείων ΕΔΕ):
Ενσωμάτωση Δεικτών στη Γλωσσική Διδασκαλία**

Ενότητα που αφορά στη διδασκαλία (βάσει του σχολικού γλωσσικού εγχειριδίου): “Ήτανε μια φορά...”
(Γ΄ τεύχος, σελ. 7 - 26)

Τάξη: Γ΄ Δημοτικό Σχολείο: Δ΄ Λασιών

Ημερομηνία: 7 Απριλίου 2016

Δίκτυο Σχολείων ΕΔΕ: Δρος Ανδρέα Κυθραιώτη

Για τον σχεδιασμό και την οργάνωση της διδασκαλίας συνεργάστηκαν οι:

Σταύρη Βασιλείου (Εκπαιδευτικός), Μαρία Παπανδρέου (Σύμβουλος Ελληνικών και Λειτουργός Παιδαγωγικού Ινστιτούτου για τα Ελληνικά)

Πλαίσιο Σχεδιασμού και Οργάνωσης Διδασκαλίας

Συνοπτική παρουσίαση ανάπτυξης της διδασκαλίας

Τι έχει προηγηθεί της διδασκαλίας:

Στο πλαίσιο του μαθήματος Αγωγή Υγείας και του προγράμματος δράσης / παρέμβασης Αγωγής Υγείας και Πολιτότητας (ΔΡΑ.Σ.Ε.), τα παιδιά προβληματίστηκαν σε θέματα πολλαπλών ταυτοτήτων και έγινε προσπάθεια καλλιέργειας της ενσυναίσθησης, ως μέσου αποδοχής της διαφορετικότητας και καλλιέργειας αντιρατσιστικής στάσης και δράσης.

Στην συνέχεια, επεξεργάστηκαν, με τη βοήθεια της κ. Μαρίας Μιχαηλίδου-Καδή, συγγραφέα παιδικής λογοτεχνίας, το παραμύθι «Το κόκκινο φόρεμα της Σαβέλ», το οποίο σχετίζεται με τη μετανάστευση και τις ενδεχόμενες συνέπειές της στο άτομο και στους άλλους.

Προβληματίστηκαν, επίσης, γύρω από το θέμα της προσφυγιάς, κάνοντας αναφορές στο 1922 (Μικρασιατική καταστροφή), στο 1955 (Δεκεμβριανά), στο 1974 (και την Κύπρο μας), στο 2016 (και τη γειτονική μας χώρα Συρία). Δόθηκε, έτσι, η ευκαιρία στα παιδιά να αναπτύξουν σχετικό λεξιλόγιο και να γνωρίσουν βασικές έννοιες, σχετικές με τα είδη μετανάστευσης. Με αυτόν τον τρόπο, τα παιδιά κατανόησαν από ποικίλες οπτικές όσο και πολυδιάστατα την έννοια «ταξίδι», αφού, μέχρι πρότινος, η λέξη αυτή ήταν συνυφασμένη αποκλειστικά με την έννοια της αναψυχής.

Με βάση όλα όσα προηγήθηκαν, προέκυψε ένας ευρύτερος προβληματισμός, όσον αφορά στα ταξίδια και τα είδη των ταξιδιών, με τίτλο «Ταξίδια... ποια ταξίδια;».

Σε συνάρτηση με όλα τα πιο πάνω, στο μάθημα των Ελληνικών, μελετήσαμε/διερευνήσαμε:

- τα μέσα, το πότε και γιατί οι άνθρωποι κάνουν ταξίδια (λόγοι - αιτίες)
- τα ταξίδια όπως τα βίωσε ο κόσμος στην αρχαιότητα, σε σύγκριση με το πώς βιώνουμε εμείς τα ταξίδια στη σύγχρονη εποχή (ομοιότητες-διαφορές)
- παραμύθια που δίνουν ανοίγματα προς τη συγκεκριμένη κατεύθυνση-προσανατολισμό (όπως *Το κόκκινο φόρεμα της Σαβέλ, Η χώρα με τους παράξενους ανθρώπους, Το χαρούμενο λιβάδι, Μια αληθινή ιστορία*)

Επίσης:

- φτιάξαμε λίμερικ, με θέμα τη μικρή Σαβέλ
- μπήκαμε στη θέση (ενσυναίσθηση) διάφορων ηρώων και εκφραστήκαμε προφορικά αλλά και γραπτώς, χρησιμοποιώντας ρήματα δράσης και έκφρασης σκέψεων των ηρώων, αξιοποιώντας συννεφάκια ομιλίας
- καλλιεργήσαμε την επιχειρηματολογία σε θέματα που αφορούν τον ρατσισμό, τη ξеноφοβία, τη μετανάστευση κ.λπ.
- αναπτύξαμε σχετικό λεξιλόγιο (ενδεικτικά: *πρόσφυγας, μετανάστης, έλλειψη εργασίας, οικονομική κρίση, επίπλονο ταξίδι, εκμετάλλευση, αποδοχή διαφορετικότητας, περιφρόνηση, νοσταλγία, ανασφάλεια, εθελοντισμός*)
- μελετήσαμε τους χρόνους του ρήματος και τα σημεία στίξης.

Στη συγκεκριμένη διδασκαλία, επικεντρωνόμαστε στο μάθημα «Τα ταξίδια του παππού», από το Βιβλίο Μαθητή, στο ευρύτερο πλαίσιο της θεματικής ενότητας «Ήτανε μια φορά...». Ως προς την κατανόηση, επιδιώκεται τα παιδιά να αναπτύξουν/διατυπώσουν προβλέψεις για το περιεχόμενο του κειμένου, με βάση την εικόνα (μη γλωσσικό στοιχείο) και τον τίτλο (γλωσσικό στοιχείο). Επιπλέον, επιδιώκεται τα παιδιά να αναγνωρίσουν τα ρήματα έκφρασης σκέψεων και συναισθημάτων που αφορούν στους ήρωες, ως χαρακτηριστικό κομμάτι του αφηγηματικού κειμένου. Τέλος, επιδιώκεται τα παιδιά να εντοπίσουν ομοιότητες και διαφορές σε κείμενα, ως αποτέλεσμα της οπτικής του συγγραφέα.

Ως προς την παραγωγή γραπτού λόγου, επιδιώκεται τα παιδιά να χρησιμοποιήσουν ρήματα έκφρασης συναισθημάτων και σκέψεων, που αφορούν στους ήρωες των αφηγηματικών κειμένων τα οποία και θα συνεξεταστούν.

Κατανόηση Γραπτού Λόγου

Δείκτες Επιτυχίας	Δείκτες Επάρκειας
1. Τοποθετούν ένα κείμενο σε πλαίσιο (θεματικό, επικοινωνιακό, κοινωνιοπολιτισμικό)	
1.4. Αξιοποιούν στρατηγικές κατανόησης, για εξαγωγή συμπερασμάτων, σε σχέση με ρητά ή υπόρρητα νοήματα	1.4.1. Αιτιολογημένες προβλέψεις για τα νοήματα του κειμένου, με βάση την εικόνα (μη γλωσσικό στοιχείο), τον τίτλο (γλωσσικό στοιχείο)
2. Αναγνωρίζουν τον τρόπο που οργανώνεται και λειτουργεί ο λόγος σε επίπεδο κειμένου, πρότασης, λέξης	
2.1. Διαβάζουν κείμενα, αυτόνομα, αξιοποιώντας τον μηχανισμό της ανάγνωσης και συμβάσεις του γραπτού λόγου 2.4.2.1. Κατανοούν τη λειτουργία γλωσσικών στοιχείων στη χρονική και αιτιακή αλληλουχία σε αφηγήσεις	2.1.5. Ορθογραφική ενημερότητα για κατανόηση: τριτοπρόσωπες ρηματικές καταλήξεις ενεργητικής και παθητικής φωνής 2.4.2.1.1. Ρήματα έκφρασης συναισθημάτων και σκέψεων που αφορούν στους ήρωες.
3. Αξιολογούν και κρίνουν ένα κείμενο ως προς τη λειτουργία και το περιεχόμενό του	
3.2. Αρχίζουν να κρίνουν τον τρόπο προσέγγισης ενός θέματος σε ένα ή διαφορετικά κείμενα σε σχέση με πιθανούς αναγνώστες	3.2.1. Ομοιότητες και διαφορές στοιχείων περιεχομένου, σε κείμενα στα οποία οι συγγραφείς μπορεί να έχουν παρόμοια ή διαφορετική τοποθέτηση, σε σχέση με ένα θέμα.

Παραγωγή Γραπτού Λόγου

Δείκτες Επιτυχίας	Δείκτες Επάρκειας
1. Τοποθετούν ένα κείμενο σε πλαίσιο (θεματικό, επικοινωνιακό, κοινωνιοπολιτισμικό)	
1.1. Καθορίζουν συγκεκριμένη ανάγκη για επικοινωνία και δράση, που σχετίζονται με ευρύτερες κοινωνικές εμπειρίες	1.1.1. Προβληματισμός: Πού ψάχνουν οι ήρωες των παραμυθιών που μελετήσαμε την ευτυχία;
2. Αναγνωρίζουν τον τρόπο που οργανώνεται και λειτουργεί ο λόγος σε επίπεδο κειμένου, πρότασης, λέξης	
2.3.2.1. Αξιοποιούν γλωσσικά στοιχεία, για να αφηγηθούν γεγονότα με χρονική και αιτιακή ακολουθία	2.3.2.1.1. Ρήματα έκφρασης συναισθημάτων και σκέψεων που αφορούν στους ήρωες.
3. Αξιολογούν και κρίνουν ένα κείμενο ως προς τη λειτουργία και το περιεχόμενό του	
3.1. Αξιολογούν την αποτελεσματικότητα κειμένου, με βάση το θεματικό πλαίσιο και διαφορετικές παραμέτρους του επικοινωνιακού πλαισίου	3.1.1. Πραγμάτωση κειμένου με βάση γλωσσικά στοιχεία (αξιοποίηση ρημάτων έκφρασης συναισθημάτων και σκέψεων που αφορούν στους ήρωες)

Επιμορφωτική Ημερίδα για τη Διδασκαλία των Ελληνικών (Φεβρουάριος - Απρίλιος 2016),
για Διευθυντές/Διευθύντριες (Δίκτυα Σχολείων ΕΔΕ): Ενσωμάτωση Δεικτών στη Γλωσσική Διδασκαλία

1.2. Τι προγραμματίζεται να γίνει στο πλαίσιο της συγκεκριμένης διδασκαλίας:

Δείκτες	Πορεία διδασκαλίας	Τρόπος εστίασης στις υπό ανάπτυξη δεξιότητες κατανόησης και παραγωγής γραπτού λόγου/ Οργάνωση τάξης
1.2.1.	<p><u>ΕΙΣΑΓΩΓΗ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Σύνδεση του μαθήματος με τον προβληματισμό «Ταξίδια... ποια ταξίδια;» <p>Τα παιδιά σχηματίζουν <i>διάδρομο σκέψης</i>. Ένα ζευγάρι παιδιών θέτει τον προβληματισμό που απασχολεί την τάξη αυτό το διάστημα και αρχίζει το «ταξίδι» του, περνώντας μέσα από τον διάδρομο που σχημάτισαν οι συμμαθητές/συμμαθήτριές του. Καθώς το ζευγάρι προχωρά, τα υπόλοιπα παιδιά λένε τις σκέψεις τους ελεύθερα, αξιοποιώντας το λεξιλόγιο που έχει προκύψει από την εξέταση του θέματος. Όταν τελειώσει το «ταξίδι», τα δυο παιδιά εκφράζουν τις σκέψεις τους, χρησιμοποιώντας το λεξιλόγιο που ακούστηκε.</p> <p><u>ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενημέρωση των μαθητών/μαθητριών για το τι θα ακολουθήσει <p>ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΝ ΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΟ ΣΕ ΠΛΑΙΣΙΟ (ΘΕΜΑΤΙΚΟ, ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ, ΚΟΙΝΩΝΙΟΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Υποθέσεις <p>Τα παιδιά διατυπώνουν υποθέσεις για το κείμενο, λαμβάνοντας υπόψη την εικόνα και εστιάζοντας στο παράθυρο, όπου φαίνεται η Αγία Σοφία. Κατόπιν, προβάλλεται ο τίτλος και τα παιδιά ενθαρρύνονται να κάνουν προβλέψεις, χρησιμοποιώντας ρήματα έκφρασης συναισθημάτων που αφορούν στον ήρωα. Οι υποθέσεις αυτές θα αξιοποιηθούν για έλεγχο, αφού γίνει η πρώτη ανάγνωση του κειμένου.</p> 	<p>Επαναφορά σχετικού λεξιλογίου</p> <p><u>Οργάνωση:</u> ολομέλεια</p> <p>Έκφραση σκέψης: Προβλέπω Φαντάζομαι Συσχετίζω</p> <p><u>Οργάνωση:</u> Ολομέλεια</p>

Επιμορφωτική Ημερίδα για τη Διδασκαλία των Ελληνικών (Φεβρουάριος - Απρίλιος 2016),
για Διευθυντές/Διευθύντριες (Δίκτυα Σχολείων ΕΔΕ): Ενσωμάτωση Δεικτών στη Γλωσσική Διδασκαλία

<p>2.4.2.1.</p>	<p>ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΥΝ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΠΟΥ ΟΡΓΑΝΩΝΕΤΑΙ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ Ο ΛΟΓΟΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΕΙΜΕΝΟΥ-ΠΡΟΤΑΣΗΣ-ΛΕΞΗΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μεγαλόφωνη ανάγνωση - ερμηνεία κειμένου <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ενώ η εκπαιδευτικός διαβάζει, τα παιδιά σημειώνουν στο κείμενό τους <i>ερωτηματικό (;)</i> σε όποιο σημείο τους δημιουργείται απορία και <i>αστεράκι (*)</i> σε οποιοδήποτε σημείο του κειμένου φανερώνεται κάποιο συναίσθημα του ήρωα. <ul style="list-style-type: none"> → Δίνεται συγκεκριμένος χρόνος στην ομάδα να συζητήσουν και να καταγράψουν όσα πιο πολλά συναισθήματα νιώθει ο ραφτάκος στον χρόνο που τους δίνεται, υπό μορφή διαγωνισμού ανάμεσα στις ομάδες (φύλλο εργασίας 1) ➤ Ανακοινώνονται όλα τα συναισθήματα που εντοπίστηκαν . ➤ Εμφανίζεται ξανά η εικόνα και, επαναλαμβάνοντας την αρχική ερώτηση «πώς νιώθει ο ραφτάκος», ακολουθεί επαλήθευση ή μη των αρχικών τους υποθέσεων/προβλέψεων. • Γίνεται σύνδεση της λειτουργίας του κειμενικού είδους με τα ρήματα έκφρασης συναισθημάτων • Η εκπαιδευτικός ξαναδιαβάζει το κείμενο. Ενώ το διαβάζει, τα παιδιά σημειώνουν σε καρτέλες διαφορετικού χρώματος πώς νιώθει ο ραφτάκος στα διάφορα σημεία του κειμένου. Σε πράσινες καρτέλες σημειώνουν τριτοπρόσωπα ρήματα που εκφράζουν θετικά συναισθήματα και σε κίτρινες καρτέλες, τριτοπρόσωπα ρήματα που εκφράζουν αρνητικά συναισθήματα του ήρωα. Στον πίνακα, υπάρχει ένα μεγάλο «Τ». Τα παιδιά σηκώνονται και τοποθετούν αριστερά τις πράσινες καρτέλες που συμπληρώνουν και δεξιά τις κίτρινες. Αφού ανακοινωθούν, η εκπαιδευτικός προβληματίζει για το πώς γράφονται τα ρήματα ενεργητικής και παθητικής φωνής στο γ' πρόσωπο. 	<p>Εστιασμένη ανάγνωση</p> <p>Σηματοδότηση σημείων της ανάγνωσης για επαλήθευση προβλέψεων.</p> <p>Οργάνωση: Ατομικά- ομάδες - ολομέλεια</p> <p>Εστιασμένη ανάγνωση</p> <p>Γραφικός οργανωτής</p> <p>Οργάνωση: Ατομικά - ολομέλεια</p>
<p>2.1.6.</p>	<p>ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΝ ΚΑΙ ΚΡΙΝΟΥΝ ΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΟ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πολυδιάστατες ερωτήσεις κατανόησης, υπό μορφή κουίζ και τη χρήση του διαδραστικού πίνακα ➤ Πληροφοριακές Ερωτήσεις (Literal): Εντοπισμός και εξαγωγή πληροφοριών που εντοπίζονται ρητά στο κείμενο. Ενδεικτικά: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Γιατί τον έστειλε στην Πόλη η μαμά του; ➤ Συμπερασματικές-Επαγωγικές Ερωτήσεις (Inferential): Κατανόηση και ερμηνεία κειμένου. Αξιοποιούνται προϋπάρχουσες γνώσεις και συσχετίζονται με πληροφορίες του κειμένου. Εξάγονται συμπεράσματα. Ενδεικτικά: 	<p>Παραγωγή προφορικού λόγου και παιχνίδια κατανόησης κειμένου</p>

Επιμορφωτική Ημερίδα για τη Διδασκαλία των Ελληνικών (Φεβρουάριος - Απρίλιος 2016), για Διευθυντές/Διευθύντριες (Δίκτυα Σχολείων ΕΔΕ): Ενσωμάτωση Δεικτών στη Γλωσσική Διδασκαλία

3.2.2.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Γιατί ονειρευόταν να τον βρει μία βασιλοπούλα; ➤ Αξιολογικές-Κριτικές Ερωτήσεις (Evaluative-Critical): Προβληματισμός και αξιολόγηση αναφορικά με το περιεχόμενο του κειμένου. Αναπτύσσονται αξιολογικές κρίσεις, σε σχέση με το κείμενο. Εκφράζονται προσωπικές απόψεις και κατατίθενται νέες ιδέες. Ενδεικτικά: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Τι είδους ταξίδι έκανε ουσιαστικά ο ήρωας της ιστορίας; ✓ Μήπως αυτό το ταξίδι, σας θυμίζει κάποια άλλη ηρωίδα μιας άλλης ιστορίας; ✓ Γιατί ο ραφτάκος θέλει να ζήσει σε παλατάκι; ✓ Η ζωή σε παλατάκι είναι πράγματι πιο ευτυχισμένη από τη δική μας ζωή; ✓ Η ηρωίδα στο άλλο κείμενο, πού και πώς αναζητά την ευτυχία; ✓ Τι νομίζετε ότι είναι η ευτυχία; 	<p>Οργάνωση: Ολομέλεια-ατομικά στα πινακίδια τους</p>
2.3.2.1.	<p><u>ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ</u></p> <p>ΟΡΓΑΝΩΝΟΥΝ ΤΟΝ ΛΟΓΟ ΣΕ ΚΕΙΜΕΝΟ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ομαδική εργασία (φύλλα εργασίας 2 και 3) Δύο ομάδες καλούνται να συμπληρώσουν τη σκέψη του ραφτάκου, η οποία αρχίζει με τη φράση «Όταν κάποιος... τότε θα βρει την ευτυχία». Γράφουν, δηλαδή, σε συννεφάκι τις σκέψεις του ραφτάκου, χρησιμοποιώντας ρήματα και προσέχοντας τις ρηματικές καταλήξεις. Οι άλλες δύο ομάδες γράφουν, σε συννεφάκι, τις σκέψεις της Σαβέλ, με τον ίδιο τρόπο. 	<p>Παραγωγή γραπτού λόγου</p> <p>Οργάνωση: Ομαδικά-Ατομικά-Ολομέλεια</p>
3.1.1.	<p>ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΝ ΤΟ ΠΑΡΑΧΘΕΝ ΚΕΙΜΕΝΟ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι εργασίες παρουσιάζονται στην ολομέλεια και εξάγονται γενικότερα συμπεράσματα σχετικά με την αναζήτηση της ευτυχίας, αφού γίνει συγκριτική συνεξέταση των δύο φύλλων εργασίας, με κριτήριο αξιολόγησης τη μετατροπή ουσιαστικών που δηλώνουν συναισθήματα σε ρήματα και τις καταλήξεις τριτοπρόσωπων ρημάτων, ενεργητικής και παθητικής φωνής. 	<p>Παραγωγή προφορικού λόγου με κριτική σκέψη</p> <p>Οργάνωση: Ολομέλεια</p>
<p>Η αξιολόγηση του μαθητή είναι συντρέχουσα/διαμορφωτική και τελική:</p> <p>Η συντρέχουσα/διαμορφωτική αξιολόγηση αφορά στη συμμετοχή και ανταπόκριση κάθε παιδιού στις Δραστηριότητες.</p> <p>Η τελική αξιολόγηση αφορά στην τελευταία γραπτή εργασία, όπου τα παιδιά θα χρησιμοποιήσουν ρήματα έκφρασης συναισθημάτων για να παραγάγουν το δικό τους γραπτό κείμενο. Η δραστηριότητα αυτή συνάδει με τις βασικές επιδιώξεις του μαθήματος</p>		

Επιμορφωτική Ημερίδα για τη Διδασκαλία των Ελληνικών (Φεβρουάριος - Απρίλιος 2016),
για Διευθυντές/Διευθύντριες (Δίκτυα Σχολείων ΕΔΕ): Ενσωμάτωση Δεικτών στη Γλωσσική Διδασκαλία

και το παιδί χρειάζεται να ανακαλέσει και να εφαρμόσει την καινούρια γνώση που προηγήθηκε, κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας, ώστε να πιστοποιηθεί και να ελεγχθεί τι επιτεύχθηκε.

1.3. Τι προγραμματίζεται να ακολουθήσει μετά τη διδασκαλία:

Τα παιδιά θα κληθούν να δουλέψουν ομαδικά και να παραγάγουν ένα μυθοπλαστικό αφηγηματικό κείμενο, με θέμα την αναζήτηση της ευτυχίας. Το συγκεκριμένο θέμα προκύπτει αβίαστα, εφόσον τόσο ο ήρωας στο υπό εξέταση κείμενο της παρούσας διδασκαλίας, όσο και η ηρωίδα στο κείμενο «Το κόκκινο φόρεμα της Σαβέλ» (κείμενο συνεξέτασης), ψάχνουν την ευτυχία. Εξάλλου, στο ευρύτερο πλαίσιο της θεματικής ενότητας που εξετάζεται, η αναζήτηση της ευτυχίας, προέκυψε ως βασική έννοια στη μελέτη των λόγων που πραγματοποιούνται τα διάφορα ταξίδια (είδη μετανάστευσης). Αφορμή για τη συγγραφή του κειμένου, δίνεται από την παρουσίαση των εργασιών του φύλλου εργασίας 2 και του φύλλου εργασίας 3, εφόσον ζητείται από τα παιδιά να εξάξουν γενικότερα συμπεράσματα, σχετικά με την αναζήτηση της ευτυχίας.

Αρχικά, κάθε ομάδα θα επιλέξει τον ήρωα της (πρωταγωνιστή της ιστορίας), αξιοποιώντας την προϋπάρχουσα γνώση που κατέχει (ήρωες παραμυθιών που έχουν διδαχθεί σε αυτή την θεματική ενότητα), χρησιμοποιώντας το εργαλείο περιγραφών ανθρωπίνου περιγράμματος (βλ. ενδεικτικά εργαλεία περιγραφών), ώστε τα ίδια τα παιδιά να γνωρίσουν/δημιουργήσουν όσο καλύτερα μπορούν τον πρωταγωνιστή τους. Γύρω από τον ήρωα, θα γράψουν όσα πιο πολλά ρήματα συναισθημάτων και έκφρασης σκέψεων μπορεί να αφορούν σε αυτόν, σε σχέση με το θέμα. Κατόπιν, θα επιλέξουν ένα εργαλείο που αφορά στην αφήγηση, για να οργανώσουν την σκέψη τους, πριν αρχίσει η συγγραφή (βλ. ενδεικτικά εργαλεία αφήγησης). Ο τίτλος, μπορεί να οριστεί από κάθε ομάδα ξεχωριστά. Ενδεικτικά, θα μπορούσε να είναι: *Το ταξίδι αρχινά...*

Ενδεικτικά Εργαλεία Περιγραφής:

Name: _____ Date: _____

Creative Characters:

Actions of My Character:

1. _____

2. _____

3. _____

My Character's traits:

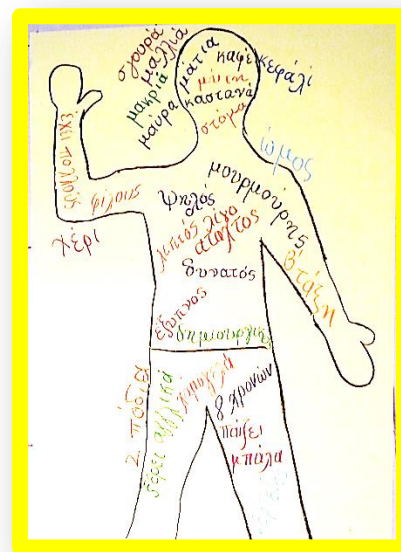
1. _____

2. _____

Name: _____

Character

Traits:

Ενδεικτικά Εργαλεία Αφήγησης:

Λύση

Αποδόμηση

Πρόβλημα

Σημιακό

Συμμετέχοντες

Σειρά γεγονότων – ενεργειών για να βρεθεί λύση

Πώς λύσαμε ένα πρόβλημα που αντιμετωπίζαμε!

Αφήγηση

Η πινακίδα της ιστορίας

Ημέρες:	Τόπος (Πού):	Χρόνος (Πότε):	Τίτλος:
			Είδος ιστορίας:
			Συγγραφέας:
			Εικονογράφος:
Τι έγινε στην αρχή:	Το κύριο γεγονός της ιστορίας	Τι έγινε στο τέλος:	

Πριν το ταξίδι	Μετά το ταξίδι

Ποια συναισθήματα κατακλύζουν τη σκέψη του ραφτάκου;

Όταν κάποιος _____

_____ τότε θα βρει την ευτυχία!

Όταν κάποιος _____

_____ τότε θα βρει την ευτυχία!

Τα ταξίδια του παππού μου

Και τι δε μου έλεγε εμένα ο παππούλης μου όταν ήμουνα μικρός. Ώρες ολόκληρες έλεγε, έλεγε, κι εγώ δε χόρταινα να τον ακούω. Για χώρες μακρινές, για μέρη άγνωστα κι αλαργινά*, που δεν τα βάνει ο νους του ανθρώπου. Για της θάλασσας τον αφαλό, που καταπίνει τα καράβια, και για τη χώρα των Σκυλοκέφαλων, κι ακόμα για τη Γοργόνα, την αδελφή του Μεγαλέξαντρου, και γι' άλλα τέτοια φοβερά και τρομερά που κρύβει τούτη η πλάση.

– Αλήθεια, παππού; τον ρωτούσα.

– Αλήθεια, ψυχή μου, απαντούσε εκείνος.

Βασιλοπούλες όμορφες περίμεναν μέσα σε πλουμιστά παλάτια το ραφτόπουλό τους, κι εγώ δεν έβλεπα την ώρα να μεγαλώσω λίγο και να φύγω απ' το χωριό, να βγω στον κόσμο, να πάω στην Πόλη* και στην Αγια-Σοφιά. Δεν άργησε να 'ρθει αυτή η ώρα. Η μάνα μου έτοιμασε το μπογαλάκι* μου και μ' έστειλε στην Πόλη, σ' ένα ράφτη σπουδαίο και τρανό.

– Να πας να μάθεις την τέχνη, να γίνεις ραφτόπουλο, να βγάζεις το ψωμί σου. Έτσι μου είπε.

Πήγα, λοιπόν, κι εγώ στην Πόλη κι είδα την Αγια-Σοφιά, κι είδα το Βόσπορο, και θαμπώθηκα απ' την ομορφιά. Όμως, η δουλειά στο ραφτάδικο ήτανε σκληρή και το αφεντικό δε χωράτευσε*.

Είχε και μια πήχη*, κι άμα τεμπέλιαζε κανένα από τα ραφτόπουλα, μ' αυτή μας βάραγε για να στρωθούμε στη δουλειά. Κι όσο για βασιλοπούλες, που έλεγε ο παππούς, αυτές δεν τις είδα πουθενά!

– Αχ, παππούλη, έλεγα μέσα μου, αναστενάζοντας, με τη μέση μου πιασμένη απ' το ράψιμο. Πότε θα 'ρθει κι εμένα η βασιλοπούλα μου, να φύγουμε απ' το ραφτάδικο, να πάμε να χτίσουμε το παλάτι μας και στο τέλος να ζούνε αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα!

(συνεχίζεται) Γεώργιος Βιζυηνός

* **αλαργινά:** απομακρυσμένα

* **Πόλη:** Κωνσταντινούπολη

* **μπογαλάκι:** δέμα με ρούχα και πράγματα, τυλιγμένα με ένα κομμάτι ύφασμα

* **χωράτευε:** αστειευόταν

* **πήχη:** λεπτή ξύλινη σανίδα που χρησιμοποιείται σαν μέτρο